

KRIMI OP DE BEURSVLOER:

‘Genadeloze exploitatie van de schatkist’

Het wordt in Duitsland de grootste belastingroof in de geschiedenis genoemd: het massale dividendstrippen.

Het enige doel is om belasting te ontwijken. De jarenlange samenwerking van beurshandelaren, bankiers en hun adviserende accountants en juristen komt steeds meer bloot te liggen. Met dank aan Oliver Schröm.

De Duitse onderzoeksjournalist Oliver Schröm (1964) – bescheiden, brildragend, dunne grijze baard – had niet veel kennis over de financiële wereld in 2013. Maar toen kreeg hij een telefoontje doorverbonden via zijn redactiesecretaresse dat zijn leven zou veranderen.

“Bent u geïnteresseerd in informatie over een van de grootste belastingschandalen uit de geschiedenis?”, hoort Schröm aan de andere kant van de lijn. De spreker zegt bij een bank te werken en informatie te willen delen over aandelenhandel waarbij de Duitse staat zwaar wordt benadeeld. Daar kan Schröm, een van de meest ervaren onderzoeksjournalisten van Duitsland met meerdere onthullende boeken op zijn naam, geen nee op zeggen. “Als u bewijzen wilt zien, moet u naar Zwitser-

land komen”, zegt de onbekende man. Vier dagen later zitten de twee mannen tegenover elkaar op een Zwitsers treinstation.

Het is voor Schröm het startpunt van een journalistiek onderzoek in de wondere wereld van de beurshandel en het zogeheten dividendstrippen. “Ik had ervaring met zwartgeldkwesties, maar dit was nieuw voor me”, vertelt Schröm. “Het dividendstrippen lijkt heel complex, maar in de kern is het dat niet. Betrokkenen trekken bewust allerlei rookgordijnen op om autoriteiten en burgers een rad voor ogen te draaien.”

Het speelt zich af op de beurs, maar met beleggen heeft het volgens experts weinig te maken. “Het is schijnhandel in aandelen die geen enkel nut dient behalve het belastingvoordeel. Daarmee worden de beurs en vooral de schatkist genadeloos geëxploi-

teerd. Het zijn vele miljarden euro's aan buit uit de staatskas- sen die ook voor de bouw van scholen en universiteiten gebruikt hadden kunnen worden. Dat is heel bitter.”

KOP IN HET ZAND

Schröm publiceerde onlangs een indrukwekkend boek over zijn speurtocht: *Die Cum-Ex-Files*. Het heeft geen goede indruk achtergelaten over het toezicht. “Alle Duitse ministers van Financiën waren gewaarschuwd, maar ze hebben bewust hun kop in het zand gestoken. De autoriteiten hebben de deur ervoor jarenlang opengelaten. Het detecteren van de illegale beurshandel is ernstig bemoeilijkt doordat belastinginstanties geen informatie met elkaar mochten of konden delen. Typisch Duits.”

Schröm ontdekte als relatieve buitenstaander snel dat er grofweg twee vormen zijn van dividendstrippen. De een was zeer populair in Duitsland en in Nederland al sinds lange tijd verboden, en wordt aangeduid als cum-ex (zie kader).

De andere variant wordt cum-cum genoemd en is ondanks vele zorgen nog gangbaar in Nederland, maar ook in andere landen, waaronder Frankrijk. Hoogleraar Christoph Spengel van de universiteit van Mannheim schat de in Nederland misgelopen dividendbelasting op 27 miljard euro over de twintig jaar tussen 2000 en 2020. Het kabinet wil de regels nu flink aanscherpen.

FISCAAL PROFIJT

Het is verdienstelijk dat Schröm met zijn thrillerachtige boek (vooral nog alleen in het Duits) een complexe en ondoorzichtige wereld toegankelijk maakt voor een groter publiek. Gewone Duitsers zullen in de bestseller met stijgende verbazing lezen over de hebzucht van rijke beleggers en hun adviseurs en de naïviteit van overheidsinstanties en politici.